

Звіт про результати стимулювання та використання енергії, виробленої з відновлюваних джерел, в Україні за 2019-2020 рр.

1. Частки секторів, загальна частка і фактичне споживання енергії з відновлюваних джерел у попередні 2 роки (стаття 22(1)а Директиви 2009/28/ЄС).

Розрахунок частки енергії, виробленої з відновлюваних джерел енергії, у кінцевому споживанні в Україні за 2019-2020 роки проводився відповідно до програми SHARES, розробленої Євростатом.

Табл. 1. Частки енергії з відновлюваних джерел у секторах (виробництві електроенергії, системах опалення та охолодження та у транспортному секторі) та загальні частки енергії з відновлюваних джерел

(за даними Енергетичного балансу, розробленому Держстатом)

	2019	2020
ВДЕ в системах опалення та охолодження (%)	9,03	9,28
ВДЕ в електроенергетиці (%)	10,89	13,92
ВДЕ у транспортному секторі (%)	3,07	2,47
Загальна частка ВДЕ (%), у тому числі:	8,08	9,19
Запозичення в рамках міждержавного співробітництва (%)		
Надлишок для міждержавного співробітництва (%)		

з урахування даних по потужності та обсягів виробництва енергії тепловими насосами (розраховано відповідно до Методики обчислення частки енергії, виробленої тепловими насосами з відновлюваних джерел, затвердженої наказом Мінрегіону від 12.03.2018 №52, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 03.04.2018 за № 395/31847)

Табл. 1а. Таблиця розрахунку частки енергії з відновлюваних джерел у валовому кінцевому обсязі споживання енергії по секторах (тис. тне)

(за даними Енергетичного балансу, розробленому Держстатом)

	2019	2020
(A) Валовий кінцевий обсяг споживання енергії з відновлюваних джерел у системах опалення та охолодження	2851,9	2868,3
(B) Валовий кінцевий обсяг споживання електроенергії з відновлюваних джерел	1343,7	1684,8
(C) Валовий кінцевий обсяг споживання енергії з відновлюваних джерел у транспортному секторі*	137,3	95
(D) Загальний валовий обсяг споживання енергії з відновлюваних джерел	4332,9	4648,1
(E) Передача енергії з відновлюваних джерел іншим Договірним Сторонам або державам-членам		
(F) Передача енергії з відновлюваних джерел з інших Договірних Сторін та третім сторонам		
(G) Обсяг споживання енергії з відновлюваних джерел, скоригований на ціль (D)-(E)+(F)		

*- з урахування коефіцієнту використання електроенергії, виробленої з відновлюваних джерел, залізничним транспортом - 2,5.

Табл. 1.б. Загальна фактична частка (встановлена потужність, валове виробництво електроенергії) кожної технології відновлюваної енергетики України для досягнення обов'язкових цілей на 2020 рік та індикативної проміжної траєкторії досягнення частки енергії з відновлюваних джерел у електрогенерації (за даними Енергетичного балансу, розробленому Держстатом.)

	2019		2020	
	МВт	ГВт*год		
Гідроелектростанції ¹ :	6 354	7 854,8	6362	7559
не гідроакумулюючі ⁽²⁾ :	4844	6 508 (10865,3)	4847	6 002 (10 371,7)
<i>потужністю менше 1 МВт</i>	50	110	52	90
<i>потужністю 1-10 МВт</i>	64	132	65	119
<i>потужністю більше 10 МВт</i>	4 730	6 266	4730	5 793
<i>гідроакумулюючі</i>	1 510	1346,8	1515	1 557
<i>змішані³</i>				
Геотермальні електростанції				
Сонячні електростанції:	5478	2932,8	6873	5 969,4
<i>фотоелектричні</i>	5478	2932,8	6873	5 969,4
<i>на концентрованій сонячній енергії</i>				
Електростанції на енергії припливу, хвиль, океану				
Вітрові електростанції ⁽⁴⁾ :	1170	2 020,2 (1994,3)	1314	3270,6 (3007,3)
<i>наземні</i>	1170	2 020,2(1994,3)	1314	3270,6 (3007,3)
<i>морські</i>				
Біомаса:	181	406,9	212	755,4
<i>тверда</i>	95	194,9	109	284
<i>біогаз</i>	86	212,0	103	471,4
<i>біорідини</i>				
УСЬОГО (з урахуванням нормалізації)	13 183	13 214,7 (17 546,1)	14 761	17 554,4 (21 924,1)
Без ГАЕС (з урахуванням нормалізації)	11 673	11 867,9 (16 199,3)	13 246	15 997,4 (20 103,8)
<i>з них ТЕЦ</i>				

без урахуванням об'єктів відновлюваної енергетики, що знаходяться на окупованій території в АР Крим, загальна потужність яких складає 494,87 МВт, з них: сонячних електростанцій – 407,09 МВт, вітроелектростанцій – 87,768 МВт.

¹ Нормалізовано згідно з Директивою 2009/28/ЄС і методологією Євростату.

² Нормалізовано згідно з Директивою 2009/28/ЄС і методологією Євростату.

³ Згідно з новою методологією Євростату.

⁴ Нормалізовано згідно з Директивою 2009/28/ЄС і методологією Євростату.

**Табл. 1с. Загальна фактична частка (кінцевий обсяг енергоспоживання⁵) кожної технології відновлюваної енергетики України для досягнення обов'язкових цілей на 2020 рік та індикативної проміжної траєкторії досягнення частки енергії з відновлюваних джерел у системах опалення та охолодження (тис. тне)
(за даними Енергетичного балансу, розробленому Держстатом)**

	2019	2020
Геотермальна енергія (крім теплових насосів)	-	
Сонячна енергія	0,6	0,6
Біомаса:	2783,3	2816,1
<i>тверда</i>	2762,6	2796,7
<i>біогаз</i>	20,7	19,4
<i>біорідини</i>		
Відновлювана енергія від теплових насосів, у тому числі:	68,0	51,7
- аеротермальна	37,9	36,2
- геотермальна	18,8	9,7
- гідротермальна	11,3	5,8
УСЬОГО	2851,9	2868,3
<i>з них у централізованих системах використання біомаси приватними домогосподарствами</i>	1857,1	1891,6

**Табл. 1д. Загальна фактична частка кожної технології відновлюваної енергетики у [Договірна Сторона] для досягнення обов'язкових цілей на 2020 рік та індикативної проміжної траєкторії досягнення частки енергії з відновлюваних джерел у транспортному секторі (тис. тне)
(за даними Енергетичного балансу, розробленому Держстатом)**

	2019	2020
Біоетанол/етилтретбутиловий ефір, вироблений з біоетанолу	88,1	51,1
<i>у тому числі біопаливо за ст. 21.2</i>		
<i>у тому числі імпортоване</i>		
Біодизельне паливо		
<i>у тому числі біопаливо за ст. 21.2</i>		
<i>у тому числі імпортоване</i>		
Водень з відновлюваних джерел		
Електроенергія з відновлюваних джерел (з коефіцієнтом 2,5)	49,2 (109)	43,9 (97)
<i>у тому числі автомобільний транспорт</i>		
<i>Споживана електроенергія з ВДЕ залізничним транспортом (з коефіцієнтами 2,5)</i>	39,9 (99,7)	35,4 (88,5)
<i>Споживана електроенергія з ВДЕ іншими видами транспорту</i>	9,3	8,5
<i>у тому числі неавтомобільний транспорт</i>		
Інше (біогаз, рослинні олії тощо) – укажіть		
<i>у тому числі біопаливо за ст. 21.2</i>		
УСЬОГО (з коефіцієнтом 2,5 для електроенергії з ВДЕ споживаної залізничним транспортом)	137,3 (197.1)	95 (148)

⁵ Безпосереднє використання і централізовані системи згідно зі ст. 5.4 Директиви 2009/28/ЄС.

2. Заходи, які вжиті у 2019-2020 рр та (або) заплановані на національному рівні задля сприяння зростанню виробництва енергії з відновлюваних джерел, з урахуванням індикативної траєкторії досягнення національних цілей щодо енергії з відновлюваних джерел, зазначених у вашому Національному плані дій з відновлюваної енергетики. (Стаття 22(1)а Директиви 2009/28/ЄС)

Табл. 2. Огляд основних політичних дій та заходів

Найменування і позначення заходу	Вид заходу	Очікуваний результат	Цільова група і (або) вид діяльності	Існуючий або запланований	Дати початку і закінчення заходу
2019 рік					
Закон України «Про ринок електричної енергії» № 2019-VIII від 13.04.2017	регуляторний	Введення ринку електричної енергії.	Всі учасники ринку електричної енергії	існуючий	Набрання чинності 11.06.2017 Введення ринку електричної енергії 3 01.07.2019
Закон України від 25.04.2019 № 2712-VIII «Про внесення змін до деяких законів України щодо забезпечення конкурентних умов виробництва електричної енергії з альтернативних джерел енергії»	регуляторний	Надання державної підтримки суб'єктам господарювання у сфері відновлювальної енергетики виключно через аукціони з розподілу квоти, що забезпечить розвиток альтернативної енергетики у більш контрольований і ефективний спосіб та знизить фінансове навантаження на споживачів і загрозу порушення операційної безпеки ОЕС України в майбутньому	Виробники електричної енергії з відновлювальних джерел	існуючий	Набрання чинності 22.05.2019
Постанова КМУ від 17.04.2019 № 324 «Про утворення державних підприємств «Гарантований покупець» та «Оператор ринку»,	регуляторний	Утворені державні підприємства «Гарантований покупець» та «Оператор ринку». «Гарантований	Гарантований покупець, Оператор ринку, Виробники	існуючий	Набрання чинності: 20.04.2019

		покупець” та “Оператор ринку” є правонаступниками майна, прав та обов’язків державного підприємства “Енергоринок” відповідно до розподільних балансів.	електричної енергії за «зеленим» тарифом,		
Постанови КМУ від 22.05.2019 № 454 «Про затвердження Статуту державного підприємства «Гарантований покупець»» та від 22.05.2019 № 455 «Про затвердження Статуту державного підприємства «Оператор ринку»»	регуляторний	Затвердження статуту ДП «Гарантований покупець», яке утворено з метою забезпечення купівлі всієї електричної енергії, виробленої на об’єктах електроенергетики, що використовують альтернативні джерела енергії Затвердження Статуту ДП «Оператор ринку» з метою забезпечення функціонування ринку електричної енергії “на добу наперед” та внутрішньодобового ринку електричної енергії, організації купівлі-продажу електричної енергії на таких ринках.	Гарантований покупець, Оператор ринку Виробники електричної енергії за «зеленим» тарифом,	існуючий	Набрання чинності: 01.06.2019
Постанова КМУ від 27.12.2019 р. № 1175 «Про запровадження конкурентних умов стимулювання виробництва електричної енергії з альтернативних джерел енергії»	регуляторний	1. Затвердження Порядку проведення аукціонів з розподілу квоти підтримки, який визначає процедуру підготовки та проведення аукціону з розподілу квоти підтримки для стимулювання виробників електричної енергії з альтернативних	Суб’єкти господарювання, які мають намір виробляти та/або виробляють електричну енергію з альтернативних джерел енергії	існуючий	Набрання чинності: 31.01.2020

		джерел енергії 2. Затвердження Порядку відбору операторів електронних майданчиків для проведення аукціонів з розподілу квоти підтримки.			
Постанова НКРЕКП від 26.04.2019 № 641 Про затвердження нормативно-правових актів, що регулюють діяльність гарантованого покупця та купівлі електричної енергії за «зеленим» тарифом та за аукціонною ціною	регуляторний	1. Затвердження Порядку купівлі гарантованим покупцем електричної енергії, виробленої з альтернативних джерел енергії. 2. Затвердження Методики формування кошторису гарантованого покупця, яка регулює відносини щодо фінансування діяльності гарантованого покупця. 3. Затвердження Типового договору купівлі-продажу електричної енергії за «зеленим» тарифом. 4. Затвердження Типового договору про надання послуг із забезпечення збільшення частки виробництва електричної енергії з альтернативних джерел.	Виробники електричної енергії за «зеленим» тарифом, кандидати у такі виробники, переможці аукціону, гарантований покупець, постачальники електричної енергії, що виконують функцію постачальника універсальних послуг (далі - ПУП), оператори системи передачі (далі - ОСП) та адміністратори комерційного обліку.	існуючий	Набрання чинності: 01.07.2019
Постанова НКРЕКП від 30.08.2019 № 1817 «Про затвердження порядку встановлення перегляду та припинення дії «зеленого» тарифу	Регуляторний	Удосконалення Порядку встановлення, перегляду та припинення дії «зеленого» тарифу на електричну енергію для суб'єктів	суб'єктів господарювання, споживачів електричної енергії у тому числі	Існуючий	Дата введення в дію: 15.09.2019

на електричну енергію для суб'єктів господарської діяльності, споживачів електричної енергії у тому числі енергетичних кооперативів та приватних домогосподарств, генеруючі установки яких виробляють електричну енергію з альтернативних джерел енергії»		господарської діяльності та приватних домогосподарств	енергетичні кооперативи, приватні домогосподарства, генеруючі установки яких виробляють електричну енергію з альтернативних джерел енергії		
Постанова НКРЕКП від 26.11.2019 № 2529 «Про затвердження Змін до постанови НКРЕКП від 10.12.2015 № 2932 «Про затвердження Порядку визначення рівня використання обладнання українського виробництва на об'єктах електроенергетики, у тому числі на введених в експлуатацію чергах будівництва електричних станцій (пускових комплексів), що виробляють електричну енергію з альтернативних джерел енергії (крім доменного та коксівних газів а з використанням гідроенергії – лише мікро-, міні- та малими гідроелектростанціями) та встановлення відповідної надбавки до «зеленого» тарифу»	Регуляторний	Застосування механізму стимулювання виробництва електричної енергії з ВДЕ у вигляді надбавки до «зеленого» тарифу для суб'єктів господарювання які набули право на підтримку у виробництві електричної енергії з альтернативних джерел енергії за результатами аукціону з розподілу квот підтримки, а також приведення діючого регуляторного акта у відповідність до чинного законодавства та нормативно-правових актів, затверджених НКРЕКП.	Суб'єкти господарювання, які отримали ліцензію на провадження господарської діяльності з виробництва електричної енергії з ВДЕ.	Існуючий	Дата введення в дію: 06.12.2019
Постанова НКРЕКП від 13.12.2019 № 2802 «Про внесення змін до постанови НКРЕКП від 26 квітня 2019 року № 641»	регуляторний	Приведення у відповідність до вимог Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо забезпечення конкурентних	Учасники ринку: виробники, гарантований покупець, оператор	існуючий	Набрання чинності 28.12.2019

		умов виробництва електричної енергії з альтернативних джерел енергії» від 25.04.2019 № 2712-VIII	системи передачі.		
Постанова НКРЕКП від 13.12.2019 № 2803 «Про затвердження Типового договору купівлі-продажу електричної енергії між гарантованим покупцем та суб'єктом господарювання, який за результатами аукціону набув право на підтримку»	Регуляторний	Затвердження типової форми договору, що укладатиметься між переможцем аукціону з розподілу квоти підтримки та гарантованим покупцем	Суб'єкти господарювання, які мають намір виробляти та/або виробляють електричну енергію з альтернативних джерел енергії, гарантований покупець	існуючий	Набрання чинності 28.12.2019
Постанова НКРЕКП від 13.12.2019 № 2804 «Про затвердження Порядку продажу та обліку електричної енергії, виробленої споживачами, а також розрахунків за неї»	регуляторний	Виконання вимог Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо забезпечення конкурентних умов виробництва електричної енергії з альтернативних джерел енергії» від 25.04.2019 № 2712-VIII та визначення порядку купівлі-продажу гарантованим покупцем електричної енергії у споживачів, яким встановлено «зелений» тариф, обліку такої електричної енергії, а також розрахунків за неї.	Учасники ринку: споживачі, оператор системи передачі, гарантований покупець.	існуючий	Набрання чинності 28.12.2019
Урядова програма «Теплі кредити» Державна підтримка термомодернізації житлових	фінансовий	Стимулювання населення до впровадження енергоефективних заходів	Виробники та постачальники обладнання, що виробляють	існуючий	Набрання чинності: 06.05.2015

<p>будівель в Україні (постанова Кабінету Міністрів України від 17.10.2011 № 1056 «Деякі питання використання коштів у сфері енергоефективності та енергозбереження», зі змінами, а також постанова Кабінету Міністрів України від 01.03.2010 № 243 «Про затвердження Державної цільової економічної програми енергоефективності і розвитку сфери виробництва енергоносіїв з відновлюваних джерел енергії та альтернативних видів палива на 2010-2020 роки»)</p>			<p>теплову енергію з відновлюваних джерел енергії, населення, об'єднання співвласників багатоквартирних будинків, житлово-будівельні кооперативи</p>		<p>Термін дії до: 2020</p>
<p>Міжнародна конференція на тему: «Аукціонна система підтримки відновлюваної електроенергетики в Україні»</p>	<p>організаційно-інформаційний</p>	<p>Запровадження в Україні нової аукціонної системи стимулювання розвитку відновлюваної енергетики та її вплив на економіку країни.</p>	<p>Учасники ринку електричної енергії виробленої з відновлювальних джерел, експерти IRENA, представники Європейської Комісії, Енергетичного співтовариства, ЄБРР, IFC та інших міжнародних організацій</p>	<p>організаційно-інформаційний</p>	<p>21.02.2019</p>
<p>Спеціалізована виставка альтернативних джерел енергії «Біопаливо» в рамках XXXI Міжнародної агропромислової</p>	<p>організаційно-інформаційний</p>	<p>Покращення рівня поінформованості щодо сучасних технологій, техніки і</p>	<p>- підприємства, що використовують відновлювальні джерела енергії,</p>	<p>організаційно-інформаційний</p>	<p>04 - 07.06. 2019</p>

виставки "АГРО-2019"		обладнання для виробництва біопалива	- підприємства, які виробляють біологічну сировину - наукові установи		
X Міжнародний інвестиційний форум з відновлюваної енергетики	організаційно-інформаційний	Формування в суспільстві свідомого ставлення до необхідності ефективного використання паливно-енергетичних ресурсів та відновлюваних джерел енергії.	Інвестори, кінцеві споживачі, органи влади (виробництво енергії з відновлюваних джерел та альтернативних видів палива).	організаційно-інформаційний	28.11.2019
2020					
Закон України від 16.01.2020 року №466-IX «Про внесення змін до податкового Кодексу України щодо вдосконалення адміністрування податків, усунення технічних та логічних неузгодженостей у податковому законодавстві»	фінансовий	енергетичне обладнання для сонячних та вітрових електростанцій виключене з переліку товарів, операції із ввезення на митну територію України яких, звільняються від сплати податку на додану вартість.	Суб'єкти господарювання, які мають намір виробляти та/або виробляють електричну енергію з енергії сонця та вітру	існуючий	Набрання чинності 23.05.2020
Меморандум про взаєморозуміння щодо врегулювання проблемних питань галузі відновлюваної енергетики в Україні	регуляторний	Проведення успішних переговорів в результаті яких досягнуто компромісних домовленостей між органами державної влади та інвесторами в галузь відновлюваної енергетики ключовими з яких є: з боку інвесторів згода на добровільне зниження «зелених» тарифів, обмеження строків введення в експлуатацію СЕС за	Інвестори, органи державної влади	існуючий	Набрання чинності 10.06.2020

		«зеленим» тарифом, посилення відповідальності за небаланси; з боку держави забезпечення стабільної поточної оплати, погашення накопиченої заборгованості, гарантування незмінності законодавства та забезпечення подальшого розвитку галузі ВДЕ на конкурентних засадах, у тому числі шляхом проведення аукціонів та запровадження ринкових моделей функціонування ВДЕ в ринку електричної енергії.			
Закон України від 21.07.2020 № 810-IX «Про внесення змін до деяких законів України щодо удосконалення умов підтримки виробництва електричної енергії з альтернативних джерел енергії»	регуляторний	Імплементация на законодавчому рівні умов Меморандуму про взаєморозуміння щодо врегулювання проблемних питань галузі відновлюваної енергетики в Україні.	Виробники електричної енергії з альтернативних джерел енергії, яким встановлено «зелений» тариф, споживачі електричної енергії, гарантований покупець, оператор системи передачі	існуючий	Набрання чинності 01.08.2020
Постанова Кабінету Міністрів України від 28.09.2020 № 887 «Про внесення змін до Порядку проведення електронних аукціонів з продажу електричної енергії за двосторонніми договорами»	регуляторний	Створення умов для здійснення продажу гарантованим покупцем електричної енергії, виробленої з альтернативних джерел енергії, за двосторонніми договорами на електронних аукціонах безпосередньо споживачам.	Виробники електричної енергії з альтернативних джерел енергії, яким встановлено «зелений» тариф, гарантований покупець, споживачі електричної енергії	існуючий	Набрання чинності 29.09.2020

<p>Постанова НКРЕКП від 03.03.2020 року № 548 «про затвердження порядку ліцензування видів господарської діяльності, державне регулювання яких здійснюється НКРЕКП»</p>	<p>регуляторний</p>	<p>визначається процедура видачі, переоформлення, зупинення, анулювання ліцензій та інші питання, пов'язані з ліцензуванням видів господарської діяльності, державне регулювання яких здійснюється НКРЕКП.</p>	<p>Учасники ринку електричної енергії:</p>	<p>існуючий</p>	<p>Набрання чинності 04.03.2020</p>
<p>Постанова НКРЕКП від 11.11.2020 № 2084 «Про затвердження Змін до Правил ринку»</p>	<p>регуляторний</p>	<p>Визначення механізму здійснення відшкодування оператором системи передачі не відпущеної електричної енергії виробниками, що здійснюють продаж за «зеленим» тарифом або за аукціонною ціною, у разі виконання команди диспетчера на зменшення навантаження відповідно до вимог Закону України «Про ринок електричної енергії».</p>	<p>Учасники ринку електричної енергії: виробники; що здійснюють продаж за «зеленим» тарифом або аукціонною ціною, оператори системи передачі; гарантований покупець.</p>	<p>існуючий</p>	<p>Набрання чинності: 18.11.2020</p>
<p>Постанови НКРЕКП щодо затвердження розміру вартості послуги із забезпечення збільшення частки виробництва електричної енергії з альтернативних джерел енергії, наданої гарантованим покупцем (далі – Послуга ГП) від 20.03.2020 №715, від 29.04.2020 №902, від 27.05.2020 №995, від 24.06.2020 №1211, від 22.07.2020 №1435, від 19.08.2020 №1600, від 23.09.2020 №1740, від 21.10.2020 №1937, від 20.11.2020 №2138,</p>	<p>фінансові</p>	<p>Затвердження та коригування розміру вартості Послуги ГП, відповідно до Порядку купівлі гарантованим покупцем електричної енергії, виробленої з альтернативних джерел енергії, затвердженого постановою НКРЕКП, від 26.04.2019 № 641</p>	<p>Учасники ринку електричної енергії: гарантований покупець, виробники, що входять до балансуєчої групи гарантованого покупця, оператор системи передачі.</p>	<p>існуючий</p>	<p>Протягом року</p>

<p>від 23.12.2020 №2682. Постанови НКРЕКП щодо коригування розміру вартості Послуги ГП від 02.09.2020 №1630, від 13.10.2020 №1879, від 11.11.2020 №2059, від 09.12.2020 №2414.</p>					
<p>Постанови НКРЕКП щодо <i>затвердження</i> розміру вартості послуги із забезпечення збільшення частки виробництва електричної енергії з альтернативних джерел енергії, наданої постачальниками універсальних послуг (далі – Послуга ПУП) від 28.01.2020 № 259, від 25.02.2020 № 485, від 25.03.2020 № 727, від 22.04.2020 № 864, від 27.05.2020 № 996, від 24.06.2020 № 1210, від 29.07.2020 № 1472, від 26.08.2020 № 1612, від 23.09.2020 № 1741, від 21.10.2020 № 1939, від 20.11.2020 № 2137 та від 23.12.2020 № 2683. Постанови НКРЕКП щодо <i>коригування</i> розміру вартості Послуги ПУП від 28.01.2020 № 260, від 07.02.2020 № 363, від 28.02.2020 № 514, від 01.04.2020 № 751, від 29.04.2020 № 904, від 03.06.2020 № 1072, від 15.07.2020 № 1431, від 22.07.2020 № 1436, від 16.09.2020 № 1738, від 07.10.2020 № 1832, від 30.10.2020 № 1953, від 27.11.2020 № 2204 та від 30.12.2020 № 2816.</p>	<p>фінансові</p>	<p>Затвердження та коригування розміру вартості Послуги ПУП, відповідно до Порядку купівлі гарантованим покупцем електричної енергії, виробленої з альтернативних джерел енергії, затвердженого постановою НКРЕКП, від 26.04.2019 № 641</p>	<p>Учасники ринку електричної енергії: постачальники універсальних послуг, приватні домогосподарства (виробники електричної енергії з альтернативних джерел енергії), оператор системи передачі</p>	<p>існуючий</p>	<p>Протягом року</p>

<p>Постанова НКРЕКП від 14.01.2020 № 158 «Про затвердження змін до постанови НКРЕКП від 30.08.2019 № 1817 «Про затвердження Порядку встановлення, перегляду та припинення дії «зеленого» тарифу на електричну енергію для суб'єктів господарської діяльності, споживачів електричної енергії, у тому числі енергетичних кооперативів, та приватних домогосподарств, генеруючі установки яких виробляють електричну енергію з альтернативних джерел енергії»</p>	<p>Регуляторний</p>	<p>Удосконалення в частині уточнення спрощеної процедури встановлення «зеленого» тарифу на електричну енергію вироблену на об'єктах електроенергетики, яким було встановлено «зелений» тариф, у разі зміни речових прав на такі об'єкти електроенергетики та розгляду на засіданні НКРЕКП, що проводиться у вигляді відкритого слухання, питання щодо відмови у встановленні «зеленого» тарифу.</p>	<p>Суб'єкти господарювання, які отримали або мають намір отримати ліцензію на право провадження господарської діяльності з виробництва електричної енергії; споживачі електричної енергії, у тому числі енергетичні кооперативи, приватні домогосподарства, генеруючі установки яких виробляють електричну енергію з альтернативних джерел енергії</p>	<p>існуючий</p>	<p>Набрання чинності: 21.01.2020</p>
<p>Постанова НКРЕКП 24.06.2020 № 1209 Про затвердження Змін до Кодексу систем розподілу</p>	<p>регуляторний</p>	<p>Встановлення порядку приєднання генеруючих установок приватних домогосподарств</p>	<p>Учасники роздрібного ринку електричної енергії: оператори систем розподілу; споживачі.</p>	<p>існуючий</p>	<p>Набрання чинності: 01.07.2020</p>
<p>Наказ Міненерго від 14.09.2020 № 596 «Про затвердження Типового договору про проведення електронних аукціонів з розподілу квоти</p>	<p>регуляторний</p>	<p>Врегулювання договірних відносин між замовником аукціонів та операторами електронних торгових майданчиків, що дозволить</p>	<p>Гарантований покупець, оператори електронних торгових майданчиків</p>	<p>існуючий</p>	<p>Набрання чинності 15.12.2020</p>

підтримки між замовником аукціону та оператором електронного майданчика» (zareestrovaniy v Ministerstvi yustitsii Ukraini 27.11.2020 za № 1186/35469)		забезпечити проведення аукціонів з розподілу квоти підтримки в електронній торговій системі.			
Закон України від 1006-IX «Про внесення змін до Закону України «Про Державний бюджет України на 2020 рік»	регуляторний	Надання права Кабінету Міністрів України надавати державні гарантії для виконання боргових зобов'язань оператора системи передачі з метою погашення заборгованості перед гарантованим покупцем та відповідно виробниками за «зеленим» тарифом.	Оператор системи передачі, гарантований покупець, виробники електричної енергії з альтернативних джерел енергії, яким встановлено «зелений» тариф	існуючий	Набрання чинності 28.11.2020
Постанова Кабінету Міністрів України від 09.12.2020 № 1203 «Деякі питання виконання Закону України «Про Державний бюджет України на 2020 рік»	регуляторний	Надання та затвердження умов надання у 2020 році державних гарантій для забезпечення виконання боргових зобов'язань за кредитами (позиками), що залучаються ПрАТ «НЕК «Укренерго» у банків державного сектору з метою погашення заборгованості перед ДП «Гарантований покупець»	Оператор системи передачі, гарантований покупець, виробники електричної енергії з альтернативних джерел енергії, яким встановлено «зелений» тариф	існуючий	Набрання чинності 10.12.2020
Урядова програма «Теплі кредити» Державна підтримка термомодернізації житлових будівель в Україні (постанова Кабінету Міністрів України від 17.10.2011)	фінансовий	Стимулювання населення до впровадження енергоефективних заходів	Виробники та постачальники обладнання, що виробляють теплову енергію з відновлюваних джерел енергії,	існуючий	Набрання чинності: 06.05.2015 Термін дії до: 2020

<p>№ 1056 «Деякі питання використання коштів у сфері енергоефективності та енергозбереження», зі змінами, а також постанова Кабінету Міністрів України від 01.03.2010 № 243 «Про затвердження Державної цільової економічної програми енергоефективності і розвитку сфери виробництва енергоносіїв з відновлюваних джерел енергії та альтернативних видів палива на 2010-2020 роки»)</p>			<p>населення, об'єднання співвласників багатоквартирних будинків, житлово-будівельні кооперативи</p>		
<p>Спеціалізована виставка альтернативних джерел енергії «Біопаливо» в рамках XXXII Міжнародної агропромислової виставки "АГРО-2020"</p>	<p>організаційно-інформаційний</p>	<p>Покращення рівня поінформованості щодо сучасних технологій, техніки і обладнання для виробництва біопалива</p>	<p>- підприємства, що використовують відновлювальні джерела енергії, - підприємства, які виробляють біологічну сировину - наукові установи</p>	<p>організаційно-інформаційний</p>	<p>11 - 14.08.2020</p>
<p>Всеукраїнський онлайн-форум «Енергонезалежні регіони України: як замінити газ, знайти інвестиції та стимулювати бізнес», ініційований Держенергоефективності</p>	<p>організаційно-інформаційний</p>	<p>Покращення рівня поінформованості органів місцевого самоврядування, бізнесу щодо сучасних шляхів зменшення залежності від традиційних енергоресурсів та переходу на використання відновлюваних джерел енергії</p>	<p>- центральні органи виконавчої влади; - місцеві органи влади та органи місцевого самоврядування; - підприємства, що використовують відновлювальні джерела енергії, - підприємства, які виробляють біологічну</p>	<p>організаційно-інформаційний</p>	<p>24.11.2020</p>

			сировину; - місцеві громади; - експертне середовище; - наукові установи; - ЗМІ.		
Дискусія «Зелений перехід. Реалії України», ініційована Держенергоефективності	організаційно-інформаційний	Обговорення ефективних шляхів «зеленого» курсу України з огляду на запровадження в ЄС Зеленої угоди	- профільні міністерства; - профільні асоціації; - міжнародні організації; - експертне середовище.	організаційно - інформаційний	10.12.2020
Інформаційно-роз'яснювальна кампанія, присвячена перевагам відновлюваних джерел енергії у домогосподарствах, – "Чиста" енергія для Вашої родини", ініційована Держенергоефективності за підтримки ЄС у рамках Проєкту ЄС Twinning	інформаційно-роз'яснювальний	Інформування суспільства щодо переваг впровадження технологій з використанням відновлюваних джерел енергії	- місцеві органи влади та органи місцевого самоврядування; - регіональні телеканали.	інформаційно - роз'яснювальний	Липень 2020- липень 2021

* Укажіть, чи є захід (переважно) регуляторним, фінансовим або організаційно-інформаційним (наприклад, інформаційна кампанія).

** Чи є очікуваний результат зміною у поведінці, встановленою потужністю (МВт; т/рік), виробленою енергією (тис. тне)?

*** Хто є цільовими особами: інвестори, кінцеві споживачі, державна адміністрація, планувальники, архітектори, монтажники тощо? або яким є цільовий вид діяльності / сектор: виробництво біопалива, використання гною тварин в енергетичних цілях тощо?

**** Чи замінює або доповнює цей захід, заходи, наведені у табл. 5 НПДВЕ

Відповідно до плану заходів з імплементації Директиви 2009/28/ЄС на офіційних веб-сайтах міністерств та облдержадміністрацій постійно висвітлюється інформація про надання підтримки впровадженню заходів щодо виробництва енергії з відновлюваних джерел, а також переваг, вартості та енергоефективності обладнання та систем, які працюють з використанням відновлюваних джерел енергії.

Центральні та місцеві органи виконавчої влади й органи місцевого самоврядування щоквартально звітують Держенергоефективності про проведену роботу з популяризації відновлюваної енергетики, а також проведені наради, круглі столи, громадські слухання, форуми,

конференції, соціальну рекламу тощо, мета яких – збільшення обсягів енергії, отриманої з відновлюваних джерел та альтернативних видів палива в країні.

Також, за допомогою проектів міжнародно-технічної допомоги у 2016-2017 роках були розроблені посібники для висвітлення технічних, правових, організаційних, екологічних, фінансово-економічних та соціальних аспектів впровадження проектів сфери відновлюваної енергетики, зокрема:

- Серія посібників з використання біомаси як палива в муніципальному секторі (Проекту ПРООН «Розвиток та комерціалізація біоенергетичних технологій у муніципальному секторі в Україні»);
- Посібники з комплексного аналізу українських ринків пелет та котлів на біомасі (Проекту ПРООН «Розвиток та комерціалізація біоенергетичних технологій у муніципальному секторі в Україні»);
- Керівництво з відбору технологій «Кращі з доступних технологій для житлово-комунального господарства України», 2016 р. (Проект USAID «Муніципальна енергетична реформа в Україні»);
- Практичний посібник «Підготовка та впровадження проектів заміщення природного газу біомасою при виробництві теплової енергії в Україні», 2016 р. (підготовлений Громадською організацією «Агентство з відновлювальної енергетики» (АВЕ) в рамках Проекту USAID «Муніципальна енергетична реформа в Україні»).

2.а. Опишіть, будь ласка, досягнутий прогрес в оцінці та покращенні адміністративних процедур для усунення регуляторних та нерегуляторних перешкод для розвитку енергії з відновлюваних джерел. (Стаття 22(1)е Директиви 2009/28/ЄС)

Протягом 2019-2020 років для розвитку сфери відновлюваної енергетики та покращення адміністративних процедур було прийнято наступні нормативно-правові акти:

1. Враховуючи світові тенденції щодо стимулювання розвитку «зеленої» енергетики з метою запровадження конкурентного та прозорого механізму аукціонів замість застарілого інструменту «зелених» тарифів був прийнятий Закон України від 25.04.2019 № 2712-VIII «Про внесення змін до деяких законів України щодо забезпечення конкурентних умов виробництва електричної енергії з альтернативних джерел енергії». Законом передбачено перехід із 2020 р. на нову аукціонну систему стимулювання відновлюваної електроенергетики.

Ключовими положеннями Закону є:

- обов’язкова участь в аукціоні із 2020 року для СЕС ≥ 1 МВт та ВЕС ≥ 5 МВт;
- отримання переможцями аукціону державної підтримки на продаж «зеленої» енергії на 20 років (договір РРА);
- забезпечення можливості брати участь у аукціонах всім видам генерації на ВДЕ.

Встановлення щорічної квоти для розподілення потужності альтернативної енергетики. Розмір щорічної квоти, яка буде виставлятися на аукціони, затверджує Кабінет Міністрів України.

Крім того, з метою розблокування зарезервованих потужностей, залучення реальних інвесторів та унеможливлення спекуляції із технічними умовами (ТУ) Законом обмежено термін дії (ТУ):

- для СЕС - до 2 років;
- для ВЕС, БіоТЕЦ, МГЕС – до 3 років.

2. Постанова КМУ від 27.12.2019 р. № 1175 «Про запровадження конкурентних умов стимулювання виробництва електричної енергії з альтернативних джерел енергії» затверджує:

- порядок, який визначає процедуру підготовки та проведення аукціону з розподілу квоти підтримки для стимулювання виробників електричної енергії з альтернативних джерел енергії
- порядок відбору операторів електронних майданчиків для проведення аукціонів з розподілу квоти підтримки

Зазначена постанова дозволяє проводити «зелені аукціони» з продажу енергії, виробленої з альтернативних джерел на прозорих аукціонах через майданчик «PROZZORO.ПРОДАЖІ», що стимулюватиме виробництво альтернативної енергії та дозволить знизити ціну на «чисту» енергію».

3. Постанова НКРЕКП від 26.04.2019 № 641 «Про затвердження нормативно-правових актів, що регулюють діяльність гарантованого покупця та купівлі електричної енергії за «зеленим» тарифом та за аукціонною ціною» затверджує:

- порядок купівлі гарантованим покупцем електричної енергії, виробленої з альтернативних джерел енергії;
- методику формування кошторису гарантованого покупця, яка регулює відносини щодо фінансування діяльності гарантованого покупця;
- типовий договір купівлі-продажу електричної енергії за «зеленим» тарифом;
- типовий договір про надання послуг із забезпечення збільшення частки виробництва електричної енергії з альтернативних джерел.

4. Стрімке зростання обсягів виробництва електричної енергії з альтернативних джерел енергії, створило ряд економічних і технічних викликів, пов’язаних, як з високою вартістю

виробленої «зеленої» електроенергії, так і з обмеженими можливостями об'єднаної енергетичної системи України до інтеграції таких об'єктів.

Так, це призвело до значного збільшення виплат виробникам електричної енергії за «зеленим» тарифом та спричинило зростання обсягу субсидювання, яке реалізоване через покладання спеціальних обов'язків на державні компанії ДП «Гарантований покупець» та ПрАТ «НЕК «Укренерго». Розрахунки ДП «Гарантований покупець» з виробниками за «зеленим» тарифом у квітні-липні 2020 року становили 3-5%, що призвело до формування заборгованості підприємства в розмірі 22,4 млрд грн станом на 01.08.2020.

Окрім фінансових викликів мають місце ризики технічного характеру, пов'язані складністю забезпечення операційної безпеки ОЕС України в умовах суттєвої частки ВДЕ. В ОЕС України бракує гнучких (маневрових) генеруючих потужностей, які необхідні для забезпечення інтеграції об'єктів відновлюваної енергетики, особливо зі змінним графіком генерації, що призводить до неекономічних режимів функціонування енергосистеми.

З метою врегулювання проблемних питань галузі Урядом та Міненерго з жовтня 2019 року проводилися публічні дискусії, із залученням до обговорення та пошуку взаємоприйнятних рішень широкого кола представників заінтересованих органів державної влади, їх установ, інвесторів, профільних асоціацій та фінансових інституцій, експертів і фахівців галузі. Також, за ініціативою інвесторів до обговорень було залучено Центр вирішення спорів та переговорів Секретаріату Енергетичного Співтовариства у статусі медіатора переговорів.

Шляхом довготривалих дискусій та складних переговорів Уряду та Міненерго вдалося досягти компромісних домовленостей з інвесторами в галузь відновлюваної енергетики, що враховують інтереси різних груп виробників, держави і споживачів, та які були викладені в Меморандумі про взаєморозуміння щодо врегулювання проблемних питань у сфері відновлюваної енергетики в Україні (далі – Меморандум).

Умови Меморандуму 10.06.2020 було підтримано Урядом України, і в той же день відбулось його підписання Прем'єр-міністром України, в.о. Міністра енергетики України, а також, головами Європейсько-українського енергетичного агентства та Української вітроенергетичної асоціації, які представляють інтереси інвесторів у галузь відновлюваної енергетики і були ініціаторами та активними учасниками процесу медіації.

Також, на засіданні Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, яке відбулось у формі відкритого слухання, прийнято постанову від 17.06.2020 № 1141 «Про схвалення Меморандуму про взаєморозуміння щодо врегулювання проблемних питань у сфері відновлюваної енергетики України» згідно з якою Меморандум підписано головою НКРЕКП.

Разом з тим, до Міненерго надійшов лист Голови Центру вирішення спорів Секретаріату Енергетичного Співтовариства Дірка Бушле від 12.04.2021, яким надіслано Меморандум, підписаний Головою Центру вирішення спорів Секретаріату Енергетичного Співтовариства.

Меморандум передбачає добровільну згоду інвесторів на:

- зниження розмірів «зелених» тарифів;
- скорочення строків уведення СЕС в експлуатацію в рамках моделі «зеленого» тарифу;
- посилення відповідальності за створені виробниками електричної енергії з ВДЕ небаланси;
- удосконалення аукціонної системи підтримки.

З боку держави передбачається:

- забезпечення стабільної поточної оплати за вироблену електричну енергію;
- погашення заборгованості, утвореної до 01.08.2020 в розмірі 22,4 млрд грн, відповідно до узгодженого сторонами графіку
- гарантування незмінності законодавства для виробників за «зеленим» тарифом;
- імплементація ринкових моделей функціонування виробників електричної енергії з альтернативних джерел енергії;

- забезпечення подальшого розвитку галузі на конкурентних засадах шляхом проведення аукціонів з розподілу квоти підтримки.

Україна не пішла на одностороннє зниження «зелених» тарифів, а досягла врегулювання цього питання шляхом тривалих переговорів з інвесторами, пошуку компромісів та укладання Меморандуму, який став основою відповідного закону.

5. Верховною Радою України 21.07.2020 прийнято, розроблений Міненерго, Закон України «Про внесення змін до деяких законів України щодо удосконалення умов підтримки виробництва електричної енергії з альтернативних джерел енергії» № 810-IX, яким передбачається імплементація домовленостей, викладених у Меморандумі.

Законом передбачається:

1) зменшення розмірів «зелених» тарифів з 01.08.2020 для об'єктів введених в експлуатацію з 01.07.2015 до 31.12.2019 для СЕС більше 1 МВт на 15%, для СЕС менше 1 МВт на 7,5% та для ВЕС на 7,5%;

2) зменшення розмірів «зелених» тарифів з 01.08.2020 для СЕС і ВЕС, введених в експлуатацію з 01.01.2020 на 2,5%;

3) встановлення з 01.08.2020 граничного розміру «зеленого» тарифу для об'єктів відновлюваної енергетики, що введені в експлуатацію до 30.06.2015;

4) обмеження обсягів введення в експлуатацію СЕС за «зеленим» тарифом, шляхом зменшення «зеленого» тарифу для СЕС встановленою потужністю від 1 до 75 МВт з 01.11.2020 на 30% та з 01.04.2021 на 60%. Для СЕС встановленою потужністю 75 МВт та більше з 01.11.2020 на 60%. Слід зазначити, що для ВЕС строки введення в експлуатацію залишилися незмінними;

5) запровадження з 2022 року (50% у 2021 році) повної відповідальності за небаланс своїх фактичних та акцептованих (прогнозних) графіків виробництва електроенергії для виробників з ВДЕ встановленою потужністю більше 1 МВт, що створить для таких суб'єктів економічні стимули для підвищення точності прогнозування своїх графіків відпуску електричної енергії і сприятиме розвитку сектору балансуєчих потужностей. При цьому розмір допустимої похибки прогнозування складає для ВЕС – 10%, для СЕС – 5%;

6) визначення оператора системи передачі відповідальним за компенсацію невідпущеної виробниками з ВДЕ електричної енергії, внаслідок виконання ними диспетчерських команд на зменшення та/або обмеження навантаження, відповідно до методики, яка затверджується НКРЕКП;

7) надання державних гарантій стосовно незмінності законодавства, чинного на день прийняття цього Закону, для виробників за «зеленим» тарифом;

8) удосконалення аукціонної моделі підтримки, яке покликане зробити її більш прозорою, гнучкою та адаптивною. А саме:

- уточнення процедури формування річних квот підтримки та визначення графіку проведення аукціонів;

- можливість проведення аукціонів в окремих областях (регіонах), що дасть змогу пропонувати річні квоти підтримки в енергодефіцитних областях та сприятиме рівномірному розподілу об'єктів відновлюваної енергетики по усій території України;

- можливість визначення максимальної потужності об'єктів відновлюваної енергетики щодо яких суб'єктами господарювання можуть набути право на підтримку за результатами проведення відповідного аукціону. Це дасть можливість проведення аукціонів з обмеженнями потужності об'єктів ВДЕ (наприклад до 1 МВт), що сприятиме розвитку малої розподіленої генерації;

- запровадження механізму проведення аукціонів із спорудами (по аналогії з існуючим механізмом проведення аукціонів із земельними ділянками), які можуть надаватися в оренду для будівництва сонячних електростанцій. Це дозволить залучити майже невикористаний на даний час потенціал дахів та фасадів будівель, в тому числі – в містах (ОСББ, державні та комунальні заклади, тощо), що сприятиме наближенню об'єктів відновлюваної генерації до споживачів;

- надання можливості для участі в аукціонах СЕС, що розміщені на дахах;

- визначення максимальних розмірів цінових пропозицій учасників аукціону у розрізі технологій.

Щодо нормативного забезпечення питання дотримання критеріїв сталості виробництва біомаси для рідкого і газоподібного біопалива, які визначені вищезазначеною Директивою 2009/28/ЄС.

Виробники біологічної сировини для виробництв біопалива, які здійснюють експорт вказаної сировини до країн ЄС, проходять процедуру сертифікації щоб довести відповідність критеріям сталості, визначеними Директивою 2009/28/ЄС. Застосовуються схеми сертифікації, що є релевантними для України і вже погоджені (або погоджуються) Комісією ЄС.

Разом з тим, наразі при реалізації на внутрішньому ринку біомаси для виготовлення біопалива, застосування будь-яких схем сертифікації не є обов'язковим і може здійснюватися на добровільній основі згідно з умовами укладених контрактів.

Завдяки продуктивній співпраці Держенергоефективності, Міністерства енергетики України, народних депутатів, асоціацій нафтопереробної та спиртової галузей розроблено та зареєстровано у Парламенті законопроект № 3356-д від 05.11.2020 «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо обов'язковості використання рідкого біопалива (біокомпонентів) у галузі транспорту http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=70345.

30.06.2021 на засіданні Верховної Ради України законопроект був прийнятий в першому читанні за основу.

Основною метою проекту Закону є створення дієвого законодавчого механізму для розвитку конкурентного ринку виробництва і використання біоетанолу та біокомпонентів на транспорті в Україні. Його прийняття є важливим кроком на шляху заміщення нафти і нафтопродуктів, які у 2020 році посіли перше місце у товарній структурі імпорту України на суму 3,8 млрд доларів.

Крім того, Україна щорічно імпортує до 55 тис. т біоетанолу у складі бензину, з яких 78% - з Білорусії, 21% - з Литви та ще 1% - з інших країн. У той же час, загальні виробничі потужності ДП «Укрспирт» сягають близько 110 тис. т біоетанолу в рік, які на сьогодні є незадіяними.

Законопроектом передбачається:

- встановлення обов'язкової частки рідкого біопалива (квот) в загальному річному обсязі продажу бензину:

➔ із 1 травня 2022 р. - не менше 5% об'ємних;

- введення обліку та контролю вмісту біокомпонентів у бензинах;

- встановлення відповідальності (штрафів) за недотримання квот суб'єктами господарювання, які займаються виробництвом, імпортом та реалізацією бензинів на митній території України;

- введення вимог щодо дотримання критеріїв сталості для біопалива із 1 липня 2022 року.

При цьому, технічні характеристики палива з біокомпонентами обов'язково повинні відповідати вимогам технічних регламентів, гармонізованих європейських стандартів та інших нормативно-правових актів.

Загалом, прийняття законопроекту дозволить:

✓ залучити інвестиції у виробництво рідкого біопалива;

✓ стимулювати будівництво нових потужностей із виробництва біоетанолу;

✓ активізувати агрохолдинги та спиртові заводи щодо виробництва рідких біопалив;

- ✓ створити нові робочі місця;
- ✓ підвищити рівень завантаженості спиртових заводів та виробничого потенціалу суміжних сфер;
- ✓ збільшити надходження податків до бюджетів різних рівнів;
- ✓ скоротити викиди парникових газів у транспортній сфері.

2.b. Опишіть, будь ласка, заходи з забезпечення транспортування та розподілу електроенергії, виробленої з відновлюваних джерел, і для покращення рамок та правил щодо покриття та розподілення витрат, пов'язаних із приєднанням до мережі та посиленням мережі. (Стаття 22(1)f Директиви 2009/28/ЄС)

Відповідно до статті 21 Закону України «Про ринок електричної енергії»:

Оператор системи передачі та оператори систем розподілу не мають права відмовити в приєднанні електроустановок замовника до системи передачі або системи розподілу за умови дотримання замовником кодексу системи передачі та кодексу систем розподілу.

Послуга з приєднання електроустановок замовника до системи передачі та системи розподілу є платною послугою та надається оператором системи передачі або оператором системи розподілу відповідно до договору про приєднання.

Розрахунок плати за стандартне приєднання до електричних мереж оператора системи розподілу передбачає складову плати за приєднання потужності (враховуючи потужність, що створюється), яка визначається як добуток величини замовленої до приєднання потужності та ставки плати за стандартне приєднання.

Розрахунок плати за нестандартне приєднання до електричних мереж оператора системи розподілу передбачає:

- складову плати за приєднання потужності (враховуючи потужність, що створюється), яка визначається як добуток величини замовленої до приєднання потужності та ставки плати за нестандартне приєднання потужності;

- складову плати за створення електричних мереж лінійної частини приєднання.

Кошти, отримані оператором системи передачі, операторами систем розподілу як плата за приєднання на створення (будівництво) електричних мереж лінійної частини приєднання, підлягають поверненню замовнику за умови, що такі активи після переходу відповідного оператора системи передачі, оператора системи розподілу до стимулюючого регулювання віднесено відповідним оператором системи передачі, оператором системи розподілу до регуляторної бази активів.

Повернення оператором системи передачі, операторами систем розподілу коштів, залучених як плата за приєднання на створення (будівництво) електричних мереж лінійної частини приєднання, здійснюється у порядку, визначеному Регулятором.

3. Опишіть, будь ласка, системи підтримки та інші наявні заходи, що застосовуються для сприяння використанню енергії з відновлюваних джерел, та зазначте зміни у заходах, застосованих по відношенню до заходів, визначених у вашому Національному плані дій з відновлюваної енергетики. (Стаття 22(1)b Директиви 2009/28/ЄС)

Основними інструментами стимулювання розвитку відновлюваної енергетики в Україні є:

- встановлення «зеленого» тарифу на електричну енергію, вироблену з альтернативних джерел;
- аукціонна система підтримки відновлюваної;
- встановлення стимулюючого тарифу на теплову енергію з альтернативних джерел.

1. Щодо механізму «зеленого» тарифу.

Законом України «Про альтернативні джерела енергії» передбачено встановлення «зеленого» тарифу для стимулювання виробництва електроенергії з альтернативних джерел енергії (крім

доменного та коксівного газів, а з використанням гідроенергії - вироблену лише мікро-, міні- та малими гідроелектростанціями).

«Зелений» тариф встановлюється до 1 січня 2030 року на електричну енергію вироблену з відновлюваних джерел:

1. для промислових електростанцій (за ліцензією):
 - для сонячних електростанцій (СЕС) потужністю до 1 МВт;
 - для вітрових електростанцій (ВЕС) потужністю до 5 МВт;
 - для електростанцій на біомасі/біогазі (для об'єктів введених до 31.12.2022)
 - для малих гідроелектростанцій (потужністю до 10 МВт)
 - для геотермальних електростанцій (незалежно від потужності).
2. для споживачів електричної енергії, у тому числі енергетичні кооперативи, (за мінусом власного споживання) дозволяється встановлення електростанцій потужністю до 150 кВт (ВЕС, СЕС на даху, комбінованих СЕС та ВЕС, біомаса, біогаз, малі ГЕС, геотермальна станція) (для ВЕС та СЕС - без ліцензії);
3. для приватних домогосподарств (без ліцензії):
 - для СЕС до 30 кВт;
 - для ВЕС до 50 кВт;
 - для комбінованих СЕС та ВЕС до 50 кВт

Об'єкти, що введені в експлуатацію з 2020 року, отримуватимуть «зелений» тариф до 2030 року. "Зелений" тариф прив'язаний до курсу Євро та встановлюється у національній валюті

Для промислових електростанцій, введених в експлуатацію до 2024 року, встановлюється надбавка за дотримання рівня використання обладнання українського виробництва і застосовується до 2030 року.

Надбавка до «зеленого» тарифу

Розмір надбавки до «зеленого» тарифу, %	Дотримання рівня використання обладнання українського виробництва, %
5	30-50
10	50-70
20	70 і більше

Розмір «зеленого» тарифу €/ст/кВт·год (без ПДВ) відповідно Закону №810

Вид станції	Потужність електростанції та інші чинники, що впливають на розмір "зеленого" тарифу	Тариф для об'єктів, введених в експлуатацію				
		з 01.01.21 по 31.03.21	з 01.04.21 по 31.12.21	з 01.01.22 по 31.12.22	³ 01.01.23 по 31.12.24	з 01.01.25 по 31.12.29
ВЕС	Потужністю до 600 кВт включно	5,06		4,95	4,9	4,52
	Потужністю від 600 кВт до 2000 кВт	5,92		5,82	5,71	5,28
	Потужність від 2000 кВт	8,82				7,72
СЕС	Електростанції на поверхні землі до 1 МВт	10,61		10,23	9,87	9,51
	Електростанції на поверхні землі від 1 до	7,61	4,35	4,2	4,08	3,9

	75 МВт				
	Електростанції на поверхні землі 75 МВт та більше	4,35	4,2	4,08	3,9
	Електростанції на дахах та/або фасадах будинків, будівель та споруд	11,85	11,47	11,04	10,66
БіоТЕС	Біомаса. Біогаз є газ з біомаси	12,39		---	
Геотермальні	Геотермальна енергія	13,52			12,01
ГЕС	Мікро гідроелектростанції (до 200 кВт включно)	15,72			13,95
	Міні гідроелектростанції (від 200 до 1000 кВт)	12,55			11,15
	Малі гідроелектростанції (до 10 000 кВт включно)	9,42			8,35
станції домогосподарств	Сонячні електростанції до 30 кВт	16,26			14,49
	Вітроелектростанції до 50 кВт	10,45			9,32
	Комбінованих вітро-сонячні електростанції до 50 кВт	12,28			10,66

Розмір "зеленого" тарифу €/кВт·год для електроенергії, виробленої генеруючими установками споживачів, у тому числі енергетичних кооперативів, встановлена потужність яких не перевищує 150 кВт

Вид електростанції	Потужність електростанції та інші чинники, що впливають на розмір "зеленого" тарифу	Тариф для об'єктів, введених в експлуатацію, €/кВт·год	
		з 01.01.20 по 31.12.24	з 01.01.25 по 31.12.29
ВЕС	до 150 кВт	10,45	9,32
СЕС	до 150 кВт розташовані на дахах та/або фасадах будівель	12,28	10,66
Біомаса та біогаз	до 150 кВт	12,39	
Геотермальні	до 150 кВт	13,52	12,01
Комбіновані вітро-сонячні електростанції	до 150 кВт	12,28	10,66
Гідроелектростанції	до 150 кВт	15,72	13,95

2. Щодо аукціонної системи.

25.04.2019 Парламентом прийнято Закон України № 2712-VIII «Про внесення змін до деяких законів України щодо забезпечення конкурентних умов виробництва електричної енергії з альтернативних джерел енергії», яким передбачено перехід на аукціонну систему стимулювання відновлюваної електроенергетики.

Разом з тим, Законом України від 21.07.2020 № 810-IX «Про внесення змін до деяких законів України щодо удосконалення умов підтримки виробництва електричної енергії з альтернативних джерел енергії» внесено зміни в частині удосконалення аукціонної моделі підтримки.

Ключовими положенням аукціонної системи підтримки є:

- обов'язкова участь в аукціонах СЕС ≥ 1 МВт та ВЕС ≥ 5 МВт;
- отримання переможцями аукціону державної підтримки на продаж «зеленої» енергії на 20 років (договір РРА) шляхом укладання відповідного договору з гарантованим покупцем;
- проведення аукціонів в електронній торговій системі, адміністратором якої визначено ДП «Прозорро.Продажі»
- щорічне встановлення Кабінетом Міністрів України річної квоти підтримки та графіку проведення аукціонів на наступний рік, а також індикативних прогностичних показників річних квот підтримки на 4 роки, що йдуть за наступним;
- проведення аукціонів з окремими технологіями та, за необхідності, технологічно-нейтральних аукціонів;
- проведення аукціонів із визначеними земельними ділянками або дахами та/або фасадами будівель.

3. Щодо встановлення стимулюючого тарифу на теплову енергію

Для стимулювання виробництва тепла з відновлюваних джерел енергії Верховною Радою України було прийнято Закон України №1959-VIII від 21.03.2017 «Про внесення змін до Закону України «Про теплопостачання» щодо стимулювання виробництва теплової енергії з альтернативних джерел енергії», яким передбачено встановлення стимулюючого тарифу на теплову енергію з альтернативних джерел. Тариф на теплову енергію з альтернативних джерел встановлюється на рівні 90% діючого тарифу на теплову енергію з газу (а у разі його відсутності - на рівні середньозваженого тарифу на теплову енергію з газу в розрізі регіонів).

Середньозважені тарифи розміщені за посиланням: <http://saee.gov.ua/uk/content/serednozvazheni-taryfy>

Табл. 3. Системи підтримки відновлюваної енергетики у 2020 році

Рік застосування систем підтримки ВДЕ (2020 рік)		Обсяг виробництва енергії, тис. т н.е.	Обсяг підтримки на одиницю євро/т. н. е	Загальний обсяг підтримки (тис. євро)*
1. Загальний річний орієнтовний обсяг підтримки в секторі виробництва електроенергії:		942,6	1015	957 160
<i>а. Електроенергія вироблена з сонячного випромінювання</i>		513,4	1256	644 847
Інструменти	Різниця між «зеленим» тарифом та оптовою ринковою ціною			
	СЕС домогосподарств за «зеленим» тарифом			
<i>б. Електроенергія вироблена з вітру</i>		281,3	616	173 252
Інструменти	Різниця між «зеленим» тарифом та оптовою ринковою ціною			
<i>в. Електроенергія вироблена з біомаси</i>		24,4	1003	24 479
Інструменти	Різниця між «зеленим» тарифом та оптовою ринковою ціною			

<i>в. Електроенергія вироблена з біогазу</i>		40,5	853	34 557
Інструмент	Різниця між «зеленим» тарифом та оптовою ринковою ціною			
<i>г. Електроенергія вироблена малими гідроелектростанціями</i>		18	893	16 073
Інструмент	Різниця між «зеленим» тарифом та оптовою ринковою ціною			

*При розрахунку прийнято середній курс за 2020 рік: 1 Євро = 30,79 грн.

3.1. Наведіть, будь ласка, інформацію про те, у який спосіб електроенергія, що була об'єктом надання допомоги, розподіляється між кінцевими споживачами для цілей статті 3(б) Директиви 2003/54/ЄС. (Стаття 22(1)б Директиви 2009/28/ЄС)

4. Наведіть, будь ласка, інформацію про те, яким чином були побудовані схеми підтримки для врахування застосування ВДЕ, які надають додаткові переваги, але можуть мати більш високу вартість, включаючи біопаливо, вироблене з відходів, залишків, нехарчових целюлозних матеріалів та лігноцелюлозних матеріалів. (Стаття 22(1)с Директиви 2009/28/ЄС)

У статті 22(1) с Директиви 2009/28/ЄС зазначено, що схеми підтримки застосування ВДЕ, які надають додаткові переваги надаються у разі необхідності.

Наразі такі схеми підтримки в Україні не розробляються.

5. Наведіть, будь ласка, інформацію про функціонування системи гарантій походження для виробництва електроенергії та систем опалення і охолодження з використанням ВДЕ, а також про заходи, вжиті для забезпечення надійності та захисту системи від шахрайства. (Стаття 22(1)d Директиви 2009/28/ЄС)

Постановою Кабінету Міністрів України від 24.07.13 № 771 затверджено Порядок видачі, використання та припинення дії гарантії походження електричної енергії для суб'єктів господарювання, що виробляють електричну енергію з альтернативних джерел енергії.

На даний час повноваження щодо видачі гарантії походження покладено на Держенергоефективності, яке не має технологічної можливості та коштів для впровадження електронного реєстру для ведення обліку відомостей про видачу, використання та припинення дії гарантій, а також не має контрольно-наглядових функцій для здійснення відповідних перевірок.

Виконавцем цих повноважень буде визначено після започаткування роботи ринку електричної енергії (відповідно до Закону України «Про ринок електричної енергії»).

6. Опишіть, будь ласка, досягнення, що мали місце у попередні 2 роки щодо доступності та використання ресурсів біомаси для енергетичних цілей. (Стаття 22(1)g Директиви 2009/28/ЄС)

Пропонується використати **табл. 4 та 4а** для надання більш детальної інформації про запас біомаси.

Табл. 4. Обсяг пропозиції біомаси для використання в енергетичних цілях

	Обсяг вітчизняної сировини (*)		Первинна енергія у вітчизняній сировині (тис. тне)		Обсяг сировини, імпортований з ЄС (*)		Первинна енергія в обсязі сировини, імпортованому з ЄС (тис. кне)		Обсяг сировини, імпортований не з ЄС (*)		Первинна енергія в обсязі сировини, імпортованому не з ЄС (тис. кне)	
	2019 рік	2020 рік	2019 рік	2020 рік	2019 рік	2020 рік	2019 рік	2020 рік	2019 рік	2020 рік	2019 рік	2020 рік
Обсяг пропозиції біомаси для опалення і виробництва електроенергії:												
Пряме постачання деревної біомаси з лісів та інших земель, вкритих лісовою рослинністю, для виробництва енергії (від рубання тощо)** тис. м. куб.	5 115,1	4 704,8	951,4	875,1	-	-	-	-	-	-	-	-
а) лісозаготівля- дрова паливні тис. м. куб.	3 463,0	3 093,8	644,1	575,4	-	-	-	-	-	-	-	-
б) лісові відходи тис. м. куб.	1 652,1	1 611,0	307,3	299,6	-	-	-	-	-	-	-	-
Непряме постачання деревної біомаси (залишків та побічних продуктів деревообробної промисловості тощо)** тис.м. куб.	955,9	903,6	177,8	168,1	-	-	-	-	-	-	-	-
Енергетичні культури (трави тощо) та дерева з коротким оборотом (укажіть)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Побічні продукти сільського	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

господарства / перероблені залишки та побічні продукти рибного господарства **												
а) Лушпиння соняшника ,тис.тонн (для тепловоїенергії)	1250	1280	328,5	336	-	-	-	-	-	-	-	-
б) Солома пшениці, тис.тонн (для виробництва твердого біопалива)	30	12	7	3	-	-	-	-	-	-	-	-
Біомаса з побутових відходів, **	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Тваринні та рослиннівідходи	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Обсяг пропозиції біомаси для транспорту:												
Загальні просапні культури для біопалива (укажіть основні види)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
а) цукровібуряки (при виробництві цукру та біоетанолу з меляси), тис.тонн	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Енергетичні культури (трави тощо) та дерева з коротким оборотом для біопалива (укажіть основні види)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Інше (укажіть)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

* Обсяг сировини слід навести, якщо можливо, у куб. м. для біомаси з лісового господарства і у тоннах для біомаси з сільського та рибного господарства й біомаси з відходів.

** Визначення цієї категорії біомаси слід розуміти згідно з табл. 7 частини 4.6.1 Рішення Комісії С (2009) 5174 final про затвердження шаблону Національних планів дій з відновлюваної енергетики згідно з Директивою 2009/28/ЄС.

Табл. 4а. Поточний стан використання вітчизняних сільськогосподарських земель для вирощування культур, призначених для виробництва енергії (тис.га)

Землекористування	Площа (тис.га)	
	2019 рік	2020 рік
1. Земля, використовувана під загальні культури (пшеницю, цукрові буряки тощо) та олійні культури (рапс, соняшник тощо). (Укажіть основні види)	14164,3	14288,7
<i>Цукрові буряки (*) для виробництва біопалива (Меляса – побічний продукт переробки цукрових буряків використовується для отримання біоетанолу)</i>	220,6	218,9
<i>Соняшник (*) для виробництва енергії (лушпиння соняшника використовується для отримання теплової енергії для потреб олієдобувних підприємств АПК)</i>	5849,3	6383,3
<i>Ріпак</i>	1285,4	1115,2
<i>Пшениця (*) для виробництва енергії (солома використовується для виробництва твердого біопалива для отримання теплової енергії)</i>	6809	6571,3
2. Земля, використовувана під дерева з коротким оборотом (верба, тополя). (Укажіть основні види)	4,2	5,88
<i>Верба</i>	4,2	5,88
3. Земля, використовувана під інші енергетичні культури, як-то трави (канарник тросниковидний, просо, міскантус), сорго. (Укажіть основні види)	136,82	201,02
<i>Міскантус</i>	0,52	0,52
<i>Просо</i>	89,9	150,5
<i>Сорго</i>	46,4	50

Примітка (*) у таблиці 4 наведені лише площі вирощування сільськогосподарських культур, які фактично використані для вирощування соняшника, цукрових буряків та пшениці, обсяг використання яких (та/або їх відходів та побічних продуктів) для виробництва біопалива, електричної і теплової енергії наведено у таблиці 3.

Щодо обсягів виробництва рідких видів біологічного палива та обсягів використання біомаси в агропромисловому комплексі

Щодо виробництва біоетанолу.

За період 2010-2018 років виробництво біоетанолу та компонентів на його основі було запроваджено на 9 підприємствах АПК: Наумівському, Гайсинському, Зарубинському та Івашківському спиртових заводах, Лужанському та Хоростківському місцях впровадження діяльності ДП «Укрспирт», Барському спиртовому комбінаті, Червоненському заводі продтоварів, ТДВ «Узинський цукровий комбінат».

Починаючи з 2015 року, відповідно до Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо спрощення умов ведення бізнесу (дерегуляція)» від 12 лютого 2015 року № 191-VIII, втратив чинність Закон України «Про внесення змін до деяких законів України щодо виробництва та використання моторних палив з вмістом біокомпонентів», яким була встановлена обов'язковість використання біоетанолу при виробництві бензинів.

У 2018 році виробництво біоетанолу здійснювалось на 2-х державних спиртових заводах, обсяг виробленого біоетанолу 22,6 тис. тонн.

Загальний обсяг виробництва цукрових буряків в Україні у 2019 році становить 10284,5 тис. тонн. При використанні технологічної схеми виробництва цукру з цукрових буряків й

виробництва біоетанолу з меляси, яка є побічним продуктом при виробництві цукру, виробництво спирту або біоетанолу розрахунково може становити достатньо для виготовлення 96 тис. тонн біоетанолу. Проте через відсутність попиту на біоетанол у виробників сумішевих нафтопродуктів, які використовували біоетанол, як добавки при виробництві бензинів, виробництво біоетанолу суттєво скоротилося.

Зокрема ДП «Укрспирт» повідомив про те, що виробництво біоетанолу у 2019 році державними спиртовими заводами не здійснювалось.

Законодавчо не визначена обов'язковість використання біоетанолу у виробництві бензинів моторних сумішевих та відсутність стимулювання його використання не дозволили створити вітчизняний ринок біоетанолу та в повному обсязі задіяти потужності державних спиртових заводів на його виробництво.

Щодо виробництва біодизелю

У 2020 році площі вирощування ріпаку озимого та ярого по всіх категоріях (основної сировини для виробництва біодизеля) становили в Україні 1085,1 тис. га, а зібраний урожай ріпаку – 24920,4 тис. центнер.

Згідно з розрахунками: вміст олії складає 35%-48% від маси насіння, орієнтовний розрахунковий обсяг виробництва біодизелю з 1 тонни насіння ріпаку становить 0,33-0,38 тонн біодизелю.

Загальний обсяг виробництва ріпаку в Україні у 2020 році становить 2492 тис. тонн, що за розрахунками достатньо для виготовлення близько 831 тис. тонн біодизеля (метилефірів ріпакової олії)

Більша частина ріпаку експортується, оскільки вітчизняні підприємства не мають можливості переробляти ріпак на біодизель, у зв'язку з відсутністю податкових стимулів.

Протягом останніх років виробництво біодизеля в Україні повністю припинилося, що є наслідком запровадження акцизних зборів. Акциз на біодизель встановлено на рівні - 106 євро/1000 літрів.

Слід, також, зазначити, що згідно із Законом України № 2628 «Про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких інших законодавчих актів України щодо покращення адміністрування та перегляду ставок окремих податків і зборів» запроваджено нові механізми адміністрування виробництва і зберігання пального, в тому числі біодизелю.

В зв'язку з цим, на даний час відсутні стимули не тільки для виробників, а й для споживачів біодизелю.

На розгляд Верховної Ради України внесено проект закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо обов'язковості використання рідкого біопалива (біокомпонентів) у галузі транспорту» (реєстр. № 3356-д від 05.11.2020), прийняття якого врегулює питання стимулювання використання рідких біопалив.

Щодо використання біогазу.

В АПК функціонує 10 біогазових установок, які переробляють відходи тваринництва, рослинництва та цукрової промисловості. Більша частина вказаних біогазових установок працює періодично та не на повну потужність.

Найбільшим в Україні діючим комплексом біогазових установок є об'єкт побудований датською компанією «Даноша» на базі свиноферми у Івано-Франківській обл.

На даний час впровадження біогазових технологій забезпечується, переважно, потужними агрокомпаніями АПК, що мають власні ресурси.

Виробництво біогазу з відходів тваринництва є складнішим, ніж з рослинної сировини, але воно забезпечує одночасно утилізацію та знезараження гною, виробництво органічних добрив для розвитку органічного землеробства.

Щодо твердого біопалива

Понад 300 підприємств заготовляють та/або виробляють тверде біопаливо (в т.ч. брикети, пелети та інші види палива) з відходів лісового господарства в обсязі до 380 тис. тонн щорічно.

Протягом останніх 5 років все менше вироблених пелет експортується з України в країни Європейського Союзу, а натомість використовуються на території України. Так, частка внутрішнього споживання твердого біопалива постійно збільшується і у 2019 році становила понад 50%.

На більшості підприємств олійної галузі парові котли переведені на спалювання лушпиння. Щорічно спалюється близько 650 тис. тонн лушпиння, що дозволяє зекономити до 360 млн м³ природного газу. У загальній структурі споживання енергоресурсів на олійних підприємствах, використання лушпиння соняшнику складає 50%.

В останні роки почало розвиватися виробництво твердого біопалива з соломи. Виробництво пелет із соломи здійснюють переважно підприємство малої потужності, які оснащені лініями гранулювання соломи (або соломи разом з лушпинням чи деревиною) потужністю 600-2000 тонн на рік.

Суттєві витрати на логістику на даний час зменшують конкурентоздатність виробництва пелет із соломи, проте у майбутньому цей вид виробництва може стати перспективним, враховуючи значний обсяг наявної сировини (соломи та інших видів сільськогосподарського виробництва).

Для подальшого розвитку біоенергетики передбачається збільшення площ вирощування енергетичних культур (таких як енергетична верба, міскантус, свічграс цукрове сорго).

За період 2012-2020 років загальні площі плантацій технічної верби, міскантусу зросли від 100 до 5880 гектарів.

7. Наведіть, будь ласка, інформацію про зміни у товарних цінах та у землекористуванні у вашій Договірній Стороні за попередні 2 роки, пов'язані зі збільшенням використання біомаси та інших форм енергії з відновлюваних джерел. За наявності дайте посилання на відповідну документацію про цей вплив у вашій країні. (Стаття 22(1)h Директиви 2009/28/ЄС)

Оцінюючи вплив на товарні ціни, врахуйте, як мінімум, наступні товари: загальні продовольчі та кормові культури, енергетичну деревину, пелети.

За даними Держлісагентства

У 2020 році підприємства, що мали в користуванні або власності ліси в Україні, від усіх видів рубок заготовили 17,8 млн. м куб. деревини.

Обсяг заготівлі ліквідної деревини в Україні становить 16,8 млн. м куб., у тому числі в лісах Держлісагентства – 15,2 млн. м куб.

В порядку проведення рубок головного користування всього заготовлено 7,1 млн. м куб. ліквідної деревини (у Держлісагентстві – 6,3 млн. м куб.).

Обсяг лісокористування в порядку рубок головного користування не перевищував розрахункову лісосіку, яка на 2020 рік становила 10,0 млн м куб. (у Держлісагентстві - 8,4 млн м куб.).

Щорічний обсяг деревини, що може бути використаний для енергетичних потреб у лісах Держлісагентства становить близько 5,6 млн м куб., у тому числі:

- неліквідна деревина – 1,6 млн м куб.;
- дрова паливні – 3,1 млн м куб.;
- відходи деревообробки – 0,9 тис м куб.;

Враховуючи розвиток теплоенергетичного господарства в напрямку збільшення використання біомаси, вільний ресурс енергетичної деревини зменшується.

Вільний ресурс енергетичної деревини, що пропонується підприємствами Держлісагентства на внутрішньому ринку і може бути залучений до енергобалансу України становить близько 1,9 млн м, у тому числі:

- неліквідна деревина (відходи лісозаготівель) - 1,5 млн м куб.;
- дрова паливні (перехідні залишки) – 0,4 млн м куб.;

Враховуючи наведене, у лісовому господарстві забезпечуються принципи сталого ведення і розширеного відтворення лісів, при цьому збільшення використання біомаси не призводить до змін у землекористуванні.

8. Опишіть, будь ласка, розвиток і частку біопалива, виробленого з відходів, залишків, нехарчових целюлозних матеріалів та лігноцелюлозних матеріалів. (Стаття 22(1) Директиви 2009/28/ЄС)

Табл. 5. Виробництво і споживання біопалива за ст. 21(2) (тис. тне)

Біопаливо за ст. 21(2) ⁶	2014	2015
Виробництво – паливо виду X (укажіть)		
Споживання – паливо виду X (укажіть)		
Загальний обсяг виробництва біопалива за ст. 21.2		
Загальний обсяг споживання біопалива за ст. 21.2		
Частка палива за ст. 21.2 у загальному обсязі ВДЕ у транспортному секторі, %		

9. Наведіть, будь ласка, інформацію про орієнтовний вплив виробництва біопалива і біорідин на біологічне різноманіття, водні ресурси, якість води та якість ґрунту у вашій країні за попередні 2 роки. Надайте, будь ласка, інформацію про те, в який спосіб оцінювався цей вплив, посилаючись на відповідну документи про цей вплив у вашій країні. (Стаття 22(1) Директиви 2009/28/ЄС)

У 2020 році загальний обсяг виконаних заходів і робіт з відтворення лісів в Україні проведено на площі 44,8 тис. га.

Лісогосподарські підприємства, що належать до сфери управління Держлісагентства, забезпечують дотримання принципів сталого ведення лісового господарства та розширеного відтворення лісів, які у свою чергу спрямовані на захист біорізноманіття та охорони природних біогеоценозів.

Підприємствами Держлісагентства проведено відтворення лісів на площі 39,3 тис. га, у тому числі створено 26,7 тис. га лісових культур, збережено природне поновлення на площі 12,6 тис. га, висаджено 2,1 тис. га нових лісів.

Для забезпечення створення високопродуктивних насаджень у лісових розсадниках лісогосподарських підприємств вирощено 231,9 млн од. стандартного садивного матеріалу.

Площа створених у 2020 році лісів в 1,1 разів перевищила площу суцільних зрубів 2019 року.

Вирощування сировини та виготовлення біомаси у сталому режимі відповідає критеріям стабільності для біопалива.

За інформацією Міністерства аграрної політики та продовольства України

Статтею 17 Директиви Європейського Парламенту та Ради 2009/28/ЄС від 23 квітня 2009 р. про заохочення до використання енергії, виробленої з відновлюваних джерел (далі - Директива 2009/28/ЄС) встановлені основні критерії сталості біомаси, яка використовується для виробництва біопаливних рідин для транспорту, або виробництва теплової і електричної енергії, які передбачають охорону місцевостей з високим рівнем біорізноманіття та ґрунтів з високим вуглецевим вмістом (наприклад торфовищ, луків, водно-болотних угідь).

В Україні чинним законодавством передбачені питання охорони місцевостей з високим рівнем біорізноманіття та ґрунтів з високим вуглецевим вмістом (наприклад торфовищ, луків, водно- болотних угідь).

Зокрема, Земельний кодекс України, Закони України "Про охорону земель", "Про охорону навколишнього середовища", "Про природно-заповідний фонд України", "Про рослинний світ", "Про тваринний світ" та Водний кодекс України забороняють нецільове використання земель з високим рівнем біорізноманіття, торфовищ, луків, водно-болотних угідь.

Для вирощування будь якої сільськогосподарської продукції (в тому числі сировини для виробництва біопалива) згідно із статтею 23 Земельного кодексу використовуються землі, придатні для потреб сільського господарства та визначені на підставі даних державного

⁶ Біопаливо, вироблене з відходів, залишків, нехарчових целюлозних матеріалів та лігноцелюлозних матеріалів.

земельного кадастру. При цьому, земельні ділянки сільськогосподарського призначення використовуються їх власниками або користувачами виключно в межах вимог щодо користування землями певного виду використання, встановлених статтями 31, 33-37 Кодексу.

Таким чином, основні вимоги Директиви 2009/28/ЄС щодо дотримання критеріїв сталості врегульовані законодавством України.

10. Оцініть, будь ласка, чисте скорочення викидів парникових газів внаслідок використання енергії з відновлюваних джерел. (Стаття 22(1)к Директиви 2009/28/ЄС)

Для розрахунку чистого скорочення викидів парникових газів внаслідок використання енергії з відновлюваних джерел пропонується наступна методика:

- Для біопалива: згідно зі статтею 22(2) Директиви 2009/28/ЄС.
- Для електроенергії та теплової енергії пропонується використовувати прийняті в масштабах ЄС показники порівняння викопного палива для електроенергії та теплової енергії, зазначені у звіті про вимоги щодо сталості використання твердих і газоподібних джерел біомаси у виробництві електроенергії, системах опалення і охолодження, якщо пізніших оцінок немає.

Якщо Договірна Сторона вирішила не застосовувати пропоновану методику для оцінювання чистого скорочення викидів парникових газів, опишіть, будь ласка, іншу методику, що використовувалася для оцінювання цього скорочення.

Табл. 6. Розрахункове скорочення викидів ПГ внаслідок використання енергії з відновлюваних джерел (т CO₂-екв)

Екологічні аспекти	2016	2017
Загальний розрахунковий чистий обсяг скорочення викидів ПГ внаслідок використання енергії з відновлюваних джерел		
- Розрахункове чисте скорочення викидів ПГ внаслідок використання електроенергії з ВДЕ		
- Розрахункове чисте скорочення викидів ПГ внаслідок використання енергії з ВДЕ у системах опалення і охолодження		
- Розрахункове чисте скорочення викидів ПГ внаслідок використання енергії з ВДЕ у транспортному секторі		

11. Будь ласка, наведіть (за попередні 2 роки) та оцініть (на наступні роки до 2020 р.) надлишок/дефіцит енергії з відновлюваних джерел порівняно з індикативною траєкторією, що може буде відповідно переданий іншим Договірним Сторонам та (або) третім сторонам або імпортований з інших Договірних Сторін та (або) третіх сторін, а також орієнтовний потенціал спільних проектів до 2020 р. (Стаття 22(1)л, м Директиви 2009/28/ЄС)

Табл. 7. Фактичний та розрахунковий надлишок і (або) дефіцит (-) виробництва енергії з відновлюваних джерел порівняно з індикативною траєкторією, що може буде відповідно переданий іншим Договірним Сторонам, державам-членам та (або) третім сторонам або імпортований з інших Договірних Сторін, держав-членів та (або) третіх сторін, у [Договірна Сторона] (тис. тне)

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Фактичний/розрахунковий надлишок або дефіцит виробництва (з розбивкою за видом енергії з відновлюваних джерел та	0						

походженням/призначенням імпорту/експорту)							
--	--	--	--	--	--	--	--

11.1. Наведіть, будь ласка, дані про статистичні передачі, спільні проекти та правила прийняття рішень щодо спільних систем підтримки. Якщо Договірна Сторона вирішила виконати статтю 8 і (або) статтю 9 Рішення Ради Міністрів, то вона повинна повідомити про заходи, вжиті для організації проведення незалежного зовнішнього аудиту, згідно зі статтею 13 Рішення Ради Міністрів.

Національним планом дій з відновлюваної енергетики на період до 2020 року не передбачено статистичних трансфертів енергії, що була вироблена з відновлюваних джерел.

12. Наведіть, будь ласка, інформацію про спосіб обчислення частки відходів, що розкладаються біологічним шляхом, у відходах, що були використані для виробництва енергії, а також заходи, здійснені для покращення та перевірки таких підрахунків. (Стаття 22(1)n Директиви 2009/28/ЄС)

Зауважимо, що у першому звіті про досягнутий прогрес (за 2014 рік) Договірним Сторонам пропонується окреслити свої наміри щодо запитань, висвітлених у статті 22(3a-c). Крім того, просимо Договірні Сторони надати будь-яку іншу інформацію, що вважається доречною для конкретної ситуації щодо розвитку відновлюваної енергетики в кожній з Договірних Сторін.

Основним документом, який встановлює класифікацію відходів в Україні є Державний класифікатор відходів ДК 005-96, затверджений наказом Держстандарту України від 29 лютого 1996 року №89. Цей документ визначає відходи як будь-які речовини, матеріали і предмети, що утворюються у процесі людської діяльності і не мають подальшого використання за місцем утворення чи виявлення, власник яких позбувається, має намір або повинен позбутися їх шляхом утилізації чи видалення.

Також, наказом Міністерства з питань житлово-комунального господарства від 16.02.2010 № 39 затверджено Методичні рекомендації з визначення морфологічного складу твердих побутових відходів, що спрямовані на запровадження єдиних підходів до проведення досліджень з визначення кількості окремих компонентів у складі твердих побутових відходів з метою впровадження у населених пунктах сучасних ефективних технологій поводження з твердими побутовими відходами та довгострокового прогнозування обсягів утворення вторинної сировини, що є у складі твердих побутових відходів.

Утилізація побутових відходів в Україні здійснюється на сміттєспалювальному заводі в місті Києві, а також експлуатуються сміттєспалювальна установка в Харківській області та дві пересувні сміттєспалювальні установки в м. Харків.

За даними статистики в Україні у 2020 році утворено 462,4 млн. т відходів (без урахування АР Крим та частини зони проведення антитерористичної операції) з яких спалено в обсязі 1008 тис. т.

Відповідно до категорій матеріалів відходів, що були спалені для отримання енергії, були присутні матеріалів, що відносяться до біомаси, які складають 824,1 тис. т зокрема:

- паперові та картонні відходи – 0,3 тис. т;
- деревні відходи – 343,6 тис. т;
- відходи рослинного походження – 480,2 тис. т.

Отже, частка відходів, які розкладаються біологічним шляхом, у відходах, що були спалені для отримання енергії складає 81,8%.

Перерахунок енергетичних одиниць в тони нафтового еквіваленту, наведених у цьому звіті, проводився відповідно до Table A3.4 Conversion Equivalents between Units of Energy Методики енергетичної статистики «Energy Statistics Manual», яка розроблена відділом енергетичної статистики Міжнародного Енергетичного Агентства при сприянні Євростату.